

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår ref.: 2003761-24 - 721.9
Vår dato: 19.4.2021

Deres ref.:
Deres dato:

Saksbehandler: Linn Månsson, Albertine Theresa
Albrektsen- Mitzelos, Ida Marie Aa og Nina Sørensen
Aas

Vedtak – tillatelse til å få tilgang til sonenøkler etter postloven § 33

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) mottok den 3. juli 2020 anmodning fra PostNord AS (PostNord) om bistand til å få tilgang til Posten Norge AS (Posten) sine sonenøkler etter postloven¹ § 33.

Postloven § 33 om tilgang til sonenøkkelsystemet for postkasseanlegg og inngangsdører, skal legge til rette for konkurranse i postmarkedet og har som formål å sikre effektiv formidling av postsendinger i hele landet.

Nkom har etter en helhetlig vurdering ikke funnet grunnlag for å endre vår konklusjon av forhåndsvarslet vedtak og fastholder i hovedsak våre vurderinger. Nkom fatter vedtak om å gi PostNord tillatelse til å få tilgang til sonenøkler² som Posten i dag administrerer, jf. postloven § 33 annet ledd. Tillatelse vil bli gitt under forutsetning av at forpliktelser som følger av kapittel IV i vedtaket oppfylles.

På samme tid pålegges Posten, med hjemmel i postloven § 33 første ledd, å gi PostNord tilgang til sonenøkler som Posten i dag administrerer, se vedlagte vedtak av dags dato. Nkom mener at forvaltningen av sonenøkkelsystemet som er lagt til grunn i vedtakene er en hensiktsmessig, forsvarlig og praktisk løsning som ivaretar konkurransehensynet.

¹ Lov om posttjenester av 4. september 2015 nr. 91

² Jf. postloven § 4 første ledd nr. 9

Nkom har imidlertid funnet grunnlag for å imøtekomme Posten på enkelte anførsler på forhåndsvarslet vedtak. Når det gjelder behovet for økonomisk sikkerhetsstillelse, uttaler Posten at vektleggingen av *hvilke* soner en tilbyder er med i, danner et riktigere grunnlag for sikkerhetsstillelse enn kun å basere seg på antall soner. Nkom imøtekommer Posten på dette punktet, se kapittel 4.2. Videre har Nkom funnet grunnlag for å endre parameteren for antall sonenøkler totalt, ved at det på sonenivå vil bli tatt utgangspunkt i antall nøkler som tilbyder besitter i den gitte sonen, se kapittel 6.1.3. Nkom er også enig med Posten i at det vil være et stort reinvesteringsbehov ved tap av nøkler og anerkjenner dette i vedtaket. Videre har vi endret endelig frist for etableringen av sonenøkkelsystemet på bakgrunn av innspill fra Posten, jf. kapittel II e) i vedtak til Posten av dags dato. Nkom finner ikke at det er behov for å varsle disse endringene på ny før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 16 tredje ledd bokstav c).

PostNord anmodet i sine kommentarer av 28. januar 2021, om at Nkom skal ha et overordnet tilsyn med etableringen av sonenøkkelsystemet og at det fastsettes reelle krav til fremdrift. I vedtaket presiseres det at partene skal utarbeide en fremdriftsplan og holde Nkom månedlig orientert om fremdriften for arbeidet med etableringen.

Innhold

Vedtak – tillatelse til å få tilgang til sonenøkler etter postloven § 33	1
I. BAKGRUNN	5
II. MOTTATTE KOMMENTARER	6
III. RETTSLIG BAKGRUNN	7
IV. GRUNNLAG OG FORPLIKTELSER	12
1. Felles sonenøkkelsystem – oversikt	12
2. Pålegg om å gi kostnadsfri tilgang	13
3. Tillatelse	13
4. Etablering, forvaltning og drift av felles sonenøkkelsystem	14
4.1. Administrasjon (Administrator)	15
4.2. Økonomisk sikkerhetsstillelse	16
4.3. Avtaleverk, vedtekter og regnskapsføring	17
4.4. Databaseverktøy	17
4.5. Vurdere behov for omkodning, utskifting og oppgradering	17
4.6. Finansiering og økonomi	18
4.7. Informasjonsdeling mellom deltakende tilbydere	18
4.8. Klageordning	18
4.9. Informasjon til gårdeiere og postkasseeiere	18
4.10. Årlig rapportering	19
4.11. Styre	19
5. Rutiner for sikker bruk av sonenøkkelsystemet	19
5.1. Sikker oppbevaring og distribusjon av nøkler	19
5.2. Internkontroll for å hindre uautorisert bruk	20
5.3. Rapporteringsplikt til Administrator	20
5.4. Revisjon, rapportering og tilsyn	21
6. Prinsipper for kostnadsfordeling	21
6.1. Nærmere om parametere	22
6.1.1. Relevant omsetning	22
6.1.2. Antall årsverk	22
6.1.3. Antall sonenøkler	23
6.2. Vekting av parameterne	23
6.3. Forholdsmessig kostnadsfordeling etter vektete parametere	23
7. Kostnadsfordeling på systemnivå	25
7.1. Fordeling av kostnader til etablering, administrasjon og drift	25
7.2. Innkreving av skyldige midler	26
8. Kostnadsfordeling på sonenivå	26
8.1. Ansvar for omkodingskostnader på sonenivå	26
8.1.1. Tilfeller der ansvar kan påvises	27
8.1.2. Tilfeller der ansvar ikke kan påvises	28
Utgangspunkt – forholdsmessig fordeling	28

Sikkerhetsavgift	28
Beregning av omkodingskostnader	29
8.2. Ansvar for utskiftningskostnader på sonenivå	31
8.3. Tidspunkt for oppgjør av omkoding- og utskiftningskostnader.....	31
8.4. Vedlikeholdskostnader på sonenivå	31
9. Kostnadsberegning – inntreden i et etablert sonenøkkelsystem.....	32
10. Uttreden av sonenøkkelsystemet eller enkeltsoner	32
11. Elektroniske låssystemer	33
V. VEDTAK.....	35
VI. IKRAFTTREDELSE OG KLAGE	35

I. BAKGRUNN

Nkom viser til anmodning fra PostNord etter postloven § 33 om bistand til å få tilgang til Posten sine sonenøkler. Nkom oversendte den 8. juli 2020 midlertidig svar på anmodning fra PostNord om forventet oppstart. I e-post av 1. september 2020 ble det presisert at PostNord ønsker tilgang til alle flerbolighus i hele Norge (eksklusiv Svalbard).

Den 16. september 2020 anmodet Nkom Posten om å få oversendt oppdatert systemoversikt for sonenøkkelsystemet, da tidligere innhentet informasjon var fra 2016. Nkom fikk oversendt oppdatert informasjon den 5. oktober 2020.

Nkom har i sakens anledning hatt møte med begge parter, henholdsvis 6. oktober og 5. november 2020. I møte den 6. oktober, redegjorde PostNord ytterligere for bakgrunnen for anmodning om tilgang. Posten informerte i møte den 5. november om status for sonenøkkelordningen i dag og hvordan Posten ser for seg utviklingen fremover.

Det vises videre til brev av 18. november 2020, som også har gått i kopi til PostNord, hvor Posten utdypet noen av hovedpunktene som ble fremført i møte den 5. november og synspunkter på det rettslige grunnlaget.

Med bakgrunn i de ovenfor nevnte dokumentene, oversendte Nkom den 27. november 2020 forhåndsvarsel om vedtak vedrørende pålegg om å gi PostNord tilgang til sonenøkler som Posten administrerer, samt kostnadsfri tilgang til de innarbeidede ordningene for forvaltning av slike nøkler og adgangsmekanismer, for å utvikle disse til et felles sonenøkkelsystem i samarbeid med PostNord. Kommentarfrikt for forhåndsvarselet ble satt til 18. desember 2020.

Nkom mottok kommentarer til forhåndsvarselet fra Posten den 18. desember 2020.

Postens kommentarer består av brev datert 18. desember 2020, notat fra Advokatfirmaet BAHR AS (BAHR) (vedlegg A), samt Postens uttalelse til Samferdselsdepartementets høringsforslag av 3. juli 2017 til endringer i postforskriften (vedlegg B) med fire tilhørende vedlegg:

- Vedlegg 1 – notat fra advokatfirmaet BAHR
- Vedlegg 2 – finansieringsmodell og kostnadsfordeling
- Vedlegg 2a – regneeksempler med effekter av foreslått modell
- Vedlegg 2b – forslag til finansieringsmodell på sonenivå

Nkom mottok ikke kommentarer til forhåndsvarselet fra PostNord. Postens kommentarer ble imidlertid oversendt til PostNord den 21. desember 2020, med utsatt kommentarfrikt 28. januar 2021. Nkom mottok kommentarer på Postens anførsler fra PostNord den 28. januar 2021.

Posten fikk deretter den 28. januar oversendt PostNords kommentarer, og fikk utsatt frist til 26. februar 2021 for ytterligere innspill til PostNords kommentarer.

II. MOTTATTE KOMMENTARER

PostNord har ikke kommentert forhåndsvarslet vedtak, og har ikke motsatt seg forhåndsvarslet tillatelse eller forpliktelser. PostNord har svart opp Posten sine anførsler. Vurderinger av innkomne kommentarer følger derfor kun av vedlagte vedtak til Posten av dags dato.

III. RETTSLIG BAKGRUNN

Lov - postloven

Nkom viser til postloven § 1 om formål som sier at:

«Lovens formål er å legge til rette for at brukere over hele landet skal få tilgang til gode og fremtidsrettede posttjenester, og et likeverdig tilbud av leveringspliktige tjenester til overkommelig pris, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser.»

Videre vises til § 2 om saklig virkeområde som sier at:

«Loven gjelder regelmessig formidling av registrerte og uregistrerte postsendinger mot vederlag, herunder leveringspliktig tjeneste. Virksomhet knyttet til slik formidling, herunder tilhørende infrastruktur, tjenester og utstyr, omfattes. Loven gjelder også formidling av postsendinger til og fra utlandet. Formidling av uadresserte postsendinger og egne postsendinger omfattes ikke.»

Kongen kan ved forskrift og enkeltvedtak i tvilstilfeller avgjøre hva som faller inn under lovens virkeområde, og kan gjøre unntak fra lovens saklige virkeområde.»

Nkom viser videre til postloven § 4 første ledd nr. 1, 7, 8, 9 og 10, hvor begrepene, posttjeneste, postsending, tilbyder, bruker, sonenøkkel og sonenøkkelssystem er definert som følger:

«I loven menes med:

- 1. posttjeneste: tilbud til allmennheten om regelmessig innsamling, sortering, transport og utdeling av postsending mot vederlag*
- 2. postnett: den samlede organisasjon, arbeidskraft, infrastruktur og produksjonsutstyr som er nødvendig for å formidle postsending*
- 3. postsending: brevpost inntil 2 kg, aviser og blad i abonnement inntil 2 kg og lettgods inntil 20 kg som er påført mottakerens navn og adresse eller annen entydig identifikasjon, herunder som er adressert i henhold til liste*
- 4. uregistrert postsending: postsending som det ikke gis kvittering for ved inn- og utlevering*
- 5. registrert postsending: postsending som det gis kvittering for ved innlevering og som utleveres mot kvittering*
- 6. rekommandert postsending: postsending som det gis kvittering for ved innlevering og som mottaker får utlevert mot fremvisning av gyldig legitimasjon eller annen entydig identifikasjon og signatur*
- 7. tilbyder: enhver som tilbyr posttjeneste*
- 8. bruker: fysisk eller juridisk person som benytter posttjeneste, enten som avsender eller som mottaker.*
- 9. sonenøkkel: systemnøkler eller andre adgangsmekanismer som i en bestemt geografisk sone åpner hovedlokk i et postkasseanlegg eller inngangsdør som fører til postkasseanlegg*

10. sonenøkkelsystem: et system som administrerer, vedlikeholder og drifter bruk av sonenøkler, herunder inndeler i soner, fastsetter tekniske løsninger og rutiner for bruk og oppbevaring av sonenøkler»

Nkom viser også til § 5 om myndighet etter loven som sier:

«Myndighet etter loven er Kongen, departementet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet. Kongen fastsetter funksjonsfordelingen innen myndigheten, og kan bestemme at andre offentlige myndigheter og private rettssubjekter skal ha myndighet på begrensede områder etter loven.»

Postloven § 33 regulerer tilgang til sonenøkkelsystem hvor det fremgår at:

«For å legge til rette for levering av postsendinger til utleveringspostkasser i postkassaneanlegg kan myndigheten pålegge Posten Norge AS kostnadsfritt å gi tilgang til sonenøkler som hører til hovedlokk i postkassaneanlegg og til inngangsdører som fører til slike postkassaneanlegg. Myndigheten kan pålegge Posten Norge AS kostnadsfritt å gi tilgang til de innarbeidede ordningene for forvaltning av slike nøkler og adgangsmekanismer, og utvikle disse til felles sonenøkkelsystemer i samarbeid med andre tilbydere. Myndigheten kan også pålegge tilbydere eller andre som disponerer sonenøkler kostnadsfritt å gi tilgang til disse. Administrasjon og drift av sonenøkkelsystem skal skje på åpne, objektive og ikke-diskriminerende vilkår, og skal ivareta sikkerhet og personvern.

Av hensyn til sikkerhet og personvern for gårdeiere og postkasseseiere kreves tillatelse fra myndigheten for å få tilgang til sonenøkkelsystem. Tilbyder med tilgang til sonenøkler skal ivareta disse på en sikker måte. Gårdeiere og postkasseseiere som omfattes av sonenøkkelsystemet, plikter å gi tilgang til tilbyder med tillatelse fra myndigheten.

Tilbydere som deltar i sonenøkkelsystem, skal dekke kostnadene til etablering, utvikling og daglig drift av sonenøkkelsystemet forholdsmessig mellom seg. Tilbyder som er ansvarlig for omkoding eller utskifting av nøkkelsylinder i en sone, skal bære kostnadene for dette. Når ansvaret ikke kan fastslås, skal kostnadene fordeles forholdsmessig mellom tilbyderne i sonen som deltar i sonenøkkelsystemet.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om organisering og drift av felles sonenøkkelsystem, om tilgangen til sonenøkkelsystem og om krav til tilbydere som gis tilgang til slike system, herunder om:

1. samarbeid, drift, sikkerhet, interne rutiner og kontrollsystemer

2. finansiering av felles sonenøkkelforvaltning på system- og sonenivå, fordeling av kostnader mellom tilbydere, herunder for å tre inn og ut av systemet, og soliditet og sikkerhetsstillelse
3. endring og oppgradering
4. overgang til elektroniske adgangssystemer, herunder tilrettelegging av sonenøkkelsystemet
5. etablering av tillatelsesordninger for tilgang til sonenøkkelsystem
6. rapporteringsordninger
7. ansvar og ansvarsbegrensning

Myndigheten kan også gi forskrift og fatte enkeltvedtak om tilgang til nøkler og andre adgangsmekanismer som åpner postkasseanlegg som ikke er tilgjengelige for allmennheten, men som ikke er en del av sonenøkkelsystemer.»

Nkom tilsynsmyndighet reguleres av § 42 som sier at:

«Myndigheten skal føre tilsyn med at krav fastsatt i eller i medhold av loven er oppfylt. Myndigheten kan nytte bistand fra andre ved utførelsen av tilsynet og kan ta stikkprøver, foreta målinger og annen kontroll uten forhåndsvarsel.

Myndigheten kan gi forskrift og fatte enkeltvedtak om tilsyn.»

Oppsigelse og tilbakekall av tillatelse reguleres av § 47 første ledd andre setning som sier at:

«Myndigheten kan trekke tilbake tillatelse gitt i medhold av § 33 når det foreligger brudd på vilkårene for tilgang eller brudd på andre vedtak gitt i eller i medhold av lov.»

Lov – forvaltningsloven

Nkom viser til forvaltningsloven³ § 2 bokstav b) og c) om definisjoner som sier at:

«I denne lov menes med:

(...)

b) enkeltvedtak, et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer;

c) forskrift, et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer;»

³ Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) av 10. februar 1967

Delegeringsforskriften

Nkom viser til forskrift 10. januar 2020 nr. 33 om delegering av myndighet etter postloven del I hvor det fremgår:

- «1. Samferdselsdepartementet skal være myndighet etter følgende bestemmelser i postloven: § 6 første og fjerde ledd, § 7 andre ledd, § 9 første og andre ledd, § 13 andre ledd, § 14 første ledd, § 18 første ledd, § 19 tredje ledd, § 22 andre ledd første punktum, § 24, § 25 andre ledd, § 28 femte ledd, § 29 femte ledd, § 30 sjette ledd, § 31 tredje ledd, § 36 tredje ledd, § 39 femte ledd, § 49 fjerde ledd og § 50 fjerde ledd.
Kongens myndighet etter postloven § 2, § 3 og § 41 fjerde ledd delegeres til Samferdselsdepartementet. Samferdselsdepartementet er klageinstans etter postloven § 41 tredje ledd med unntak av klager på vedtak etter forskrift 20. mars 2017 nr. 386 om sektoravgift og gebyr til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.
2. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet skal være myndighet etter følgende bestemmelser i postloven: § 14 andre ledd, § 15 tredje ledd, § 16 første og andre ledd, § 20 første ledd, § 27 andre og tredje ledd, § 33 første og andre ledd, § 35 første ledd, § 36 første ledd, § 38 første og andre ledd, § 42 første ledd andre punktum og § 43.
3. Samferdselsdepartementet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet skal være utøvende myndighet etter følgende bestemmelser i postloven: § 8 tredje ledd, § 10 andre ledd, § 11 tredje ledd, § 14 tredje og fjerde ledd, § 15 fjerde ledd, § 16 tredje ledd, § 17 andre ledd, § 18 tredje ledd, § 20 andre ledd, § 21 første og andre ledd, § 22 andre ledd andre punktum, § 23 tredje ledd, § 26 andre ledd, § 27 sjette ledd, § 32 fjerde ledd, § 33 fjerde og femte ledd, § 33a andre ledd, § 34 andre ledd, § 35 femte ledd, § 37 femte ledd, § 40 femte ledd, § 42 første ledd første punktum og andre ledd, § 44 første og fjerde ledd, § 45 første, andre og tredje ledd, § 46 første og andre ledd, § 47 første og tredje ledd, § 48, § 49 første og tredje ledd og § 50 første og tredje ledd.
4. Kommunal- og moderniseringsdepartementet skal være utøvende myndighet etter følgende bestemmelser i postloven: § 12 første, andre og tredje ledd og § 53 andre ledd.
Kommunal- og moderniseringsdepartementet er klageinstans etter postloven § 41 tredje ledd for klager på vedtak etter forskrift 20. mars 2017 nr. 386 om sektoravgift og gebyr til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet.»

Forarbeider

Nkom viser til Prop.122 L (2016-2017)⁴, Innst.291 L (2016-2017)⁵ og høringsnotater av 25. oktober 2016 og 3. juli 2017 vedrørende tilgang til system for felles forvaltning av sonenøkler, samt innspill som har kommet fra aktørene i høringsrundene.

Postdirektivet⁶

Nkom viser også til det tredje postdirektivet artikkel 11a) som sier at:

«Whenever necessary to protect the interest of users and/or to promote effective competition,[...] Member States shall ensure that transparent, non-discriminatory access conditions are available to elements of postal infrastructure or services provided within the scope of the universal service, such as [...] delivery boxes.»

⁴ Prop. 122 L (2016 –2017) Endringer i postloven mv. (tilgang til sonenøkkelsystemer)

⁵ Innst.291 L (2016–2017) Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i postloven mv. (tilgang til sonenøkkelsystemer)

⁶ 97/67/EF (første postdirektiv), endret ved 2002/39/EF (andre postdirektiv) og 2008/6/EF (tredje postdirektiv)

IV. GRUNNLAG OG FORPLIKTELSER

1. Felles sonenøkkelsystem – oversikt

Etablering av et felles sonenøkkelsystem etter postloven § 33 forutsetter følgende:

- (1) Pålegg til Posten om å gi kostnadsfri tilgang
- (2) Tillatelse til tilgang til sonenøkkelsystem
- (3) Forpliktelser knyttet til organisering og drift av felles sonenøkkelsystem

Postloven § 33 gir Nkom myndighet til å pålegge Posten å gi andre posttilbydere kostnadsfri tilgang til sonenøkler og innarbeidede ordninger for forvaltning av disse (1). Det er videre Nkom som kan gi posttilbydere tillatelse til slik tilgang dersom nærmere fastsatte forpliktelser oppfylles (2).

Nkom kan i tillegg fatte enkeltvedtak om organisering og drift av sonenøkkelsystemet, om tilgang til sonenøkkelsystem og fastsette forpliktelser overfor tilbydere som gis tilgang til sonenøkkelsystemet (3).

PostNord har anmodet om tilgang til Posten sine sonenøkler, og Nkom har i henhold til postloven § 33 myndighet⁷ til å fatte enkeltvedtak, det vil si «vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer», jf. forvaltningsloven § 2 første ledd nr. b), nærmere bestemt rettigheter og plikter for PostNord og Posten.

Nkoms myndighet til å fatte enkeltvedtak etter postloven § 33 er presisert i Prop. 122 L (2016-2017) på side 10:

«Forslag til ny § 33 om tilgang til sonenøkkelsystem og utleveringspostkasser utgjør i hovedsak en rammebestemmelse som gir myndigheten forskrifts- og enkeltvedtakskompetanse til å gi utfyllende bestemmelser i forskrift og enkeltvedtak om oppretting av felles sonenøkkelsystem og en tillatelsesordning for tilgang. Lovendringen innebærer med andre ord at det åpnes opp for en utdypning av gjeldende rett gjennom forskrift og enkeltvedtak. Dette vil etter departementets mening gi fleksibilitet slik at problemer som måtte oppstå i praksis kan håndteres så langt det er mulig enten av departementet gjennom forskriftsporet, eller av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet ved enkeltvedtak.»

⁷ Nasjonal kommunikasjonsmyndighet er myndighet etter bestemmelsen, jf. forskrift om delegering av myndighet etter postloven av 10. januar 2020 nr. 33, jf. postloven § 5

Nkom viser videre til igangsatt arbeid med å forskriftsfeste regler om tilgang til system for felles forvaltning av sonenøkler, med prinsipper for felles forvaltning. Utkast til endringer i postforskriften⁸ § 10, samt forslag til nye bestemmelser i postforskriften §§ 10 a-j var på høring i 2016 og 2017. Ved utarbeidelse av vedtak har Nkom hensyntatt foreslåtte endringer i postforskriften som gjelder forvaltningen av et felles sonenøkkelsystem.

2. Pålegg om å gi kostnadsfri tilgang

Nkom har funnet grunnlag for å pålegge Posten å gi PostNord tilgang til sonenøkler som Posten i dag administrerer. Posten pålegges å gi PostNord kostnadsfritt tilgang både til sonenøkler som hører til hovedlokk i postkasseanlegg og til sonenøkler til inngangsdører som fører til slike postkasseanlegg. Videre pålegges Posten kostnadsfritt å gi tilgang til de innarbeidede ordningene for forvaltning av slike nøkler og adgangsmekanismer for å utvikle disse til et felles sonenøkkelsystem i samarbeid med PostNord. Se vedlagte vedtak til Posten av dags dato.

Nkom pålegger Posten forpliktelser knyttet til etableringen, forvaltning og drift, rutiner for sikker bruk og prinsipper for kostnadsfordeling, jf. kapittel IV.

3. Tillatelse

Nkom viser til anmodning fra PostNord etter postloven § 33 om bistand til å få tilgang til Posten sine sonenøkler av 3. juli 2020. I e-post den 1. september 2020 ble det presisert at PostNord ønsker tilgang til alle flerbolighus i hele Norge (eksklusiv Svalbard). Vi viser videre til møte den 6. oktober, hvor PostNord redegjorde ytterligere for bakgrunnen for anmodning om tilgang.

Posttilbyder som ønsker tilgang til sonenøkkelsystem for hovedlokk til utleveringspostkasser og/eller inngangsdører som fører til slike utleveringspostkasser kan be Nkom om tillatelse til dette etter postloven § 33 annet ledd. Nkom kan i enkeltvedtak fastsette krav for tilgang, jf. postloven § 33 fjerde ledd.

Videre følger det av postforskriften § 10 første ledd hvilke vilkår som blant annet kan settes ved tillatelse etter postloven § 33. Postforskriften § 10 ble imidlertid vedtatt med hjemmel i postloven § 33, slik denne bestemmelsen var før den ble endret i 2017. Ved lovendringen ble det i forarbeidene forutsatt at postloven § 33 fjerde ledd gir rettsgrunnlag til å videreføre regler som følger av gjeldende postforskrift § 10.

⁸ Forskrift om post (postforskriften) av 18. september 2015 nr. 1063

Nkom er derfor av den oppfatning at vilkårene som følger av postforskriften § 10 første ledd, samt krav til økonomisk sikkerhetsstillelse, kan pålegges PostNord med hjemmel i postloven § 33 fjerde ledd.

Tilgang til sonenøkkelsystem krever ikke forhåndsamtykke fra gårdeier/postkasseeier. Bakgrunnen for dette er at gårdeier/postkasseeier ikke har råderett over sonenøkler og dermed heller ikke kan gi tilbyder tillatelse til å besitte sonenøkler. Hensynet til sikkerhet og personvern for gårdeier/postkasseeier ivaretas imidlertid av tillatelsesordningen. Tillatelsesordningen innebærer at myndigheten anser tilbyderen skikket til å delta i sonenøkkelsystemet og skal få utlevert sonenøkler/adgangsmekanismer for åpning av hovedlokk i postkasseanlegg og/eller sonenøkler til inngangsdører som fører til slike postkasseanlegg, for de geografiske soner der vedkommende kan fremvise et behov for tilgang.

Nkom kan nekte å gi slik tillatelse når tilbyders faglige kompetanse, erfaring, soliditet, tidligere handlemåte i forretningsforhold eller andre forhold tilsier at tilbyder ikke bør ha tilgang til sonenøkler. Formålet er først og fremst å bidra til sikkerhet og personvern for gårdeier/postkasseeier ved å unngå kriminell virksomhet.

Nkom viser til anmodning av 3. juli 2020 og møte med PostNord 6. oktober 2020, om behov for tilgang til sonenøkler som hører til hovedlokk i postkasseanlegg og til inngangsdører. Nkom finner PostNord skikket til å delta i sonenøkkelsystemet og har presentert et behov. PostNord viser blant annet til at de ønsker konkurranse på like vilkår, og kan med nåværende løsning ikke tilby samme betingelser som Posten.

Nkom har besluttet at PostNord skal få tillatelse til å få tilgang til sonenøkkelsystemet, jf. postloven § 33 annet ledd, under forutsetning av at nærmere forpliktelser oppfylles, jf. kapittel IV, 4-11.

Vi presiserer at tillatelsen kan trekkes tilbake, jf. postloven § 47 om oppsigelse og tilbakekall.

Under følger forpliktelser til PostNord og Posten for utvikling av et felles sonenøkkelsystem.

4. Etablering, forvaltning og drift av felles sonenøkkelsystem

Nkom kan etter postloven § 33 fjerde ledd fatte enkeltvedtak om organiseringen og driften av et felles sonenøkkelsystem. Kompetansen er ment å være vid, slik at Nkom kan fastsette og pålegge PostNord og Posten forpliktelser om organisering og drift som er nødvendige for at

sonenøkkelsystem skal fungere i praksis⁹. PostNord og Posten skal i fellesskap etablere, forvalte og drifte sonenøkkelsystemet¹⁰.

Nedenfor fremgår nærmere forpliktelser knyttet til etablering, utvikling og drift. Forpliktelsene er ikke uttømmende¹¹.

4.1. Administrasjon (Administrator)

For å sikre et forsvarlig system for felles forvaltning av sonenøkler skal PostNord og Posten opprette og drifte et nøytralt, administrerende organ (Administrator) i fellesskap, med ansvar for systemet som helhet. Nkom vil i utgangspunktet ikke legge føringer for valg av eventuell selskapsstruktur, selskapsform med videre.

Administrator av sonenøkkelsystemet skal ha ansvar for etablering, utvikling og daglig drift av sonenøkkelsystemet. Det innebærer at Administrator skal utføre overordnede oppgaver, fatte vesentlige beslutninger og sikre at samtlige underliggende nivåer operasjonaliserer oppgavene i praksis.

Ved etableringen av det felles sonenøkkelsystemet vil det være behov for å definere det nye systemets nærmere funksjoner og organisering på systemnivå. Dette inkluderer å fastsette overordnede rammer for utføring av oppgaver, og fastsette bestemte rutiner for beslutnings- og gjennomføringsprosesser i systemets organer.

Et viktig element i et felles sonenøkkelsystem er blant annet god informasjonskoordinering, både overfor og mellom PostNord og Posten, og mellom Administrator og sonenøkkelsystemets øvrige bestanddeler. Det er viktig at Administrator har gode rutiner når det oppstår behov for omkodning, utskifting, vedlikehold eller annet på sonenivå, slik at oppgavene kan koordineres og utføres. Administrator vil være ansvarlig for å organisere, koordinere og operasjonalisere avgjørelser om tiltak i de enkelte sonene. Administrator vil også måtte føre et overordnet tilsyn med at oppgavene følges opp lokalt i de geografiske sonene. Vaktmester- eller vedlikeholdsoppgaver kan settes ut på kontrakt etter hva tilbyderne og Administrator finner rimelig.

Nedenfor fremgår nærmere oppgaver knyttet til Administrator.

⁹ Jf. Prop. 122 L (2016-2017) side 25

¹⁰ Jf. Postloven § 4 første ledd nr. 10

¹¹ Det følger av Prop. 122 L (2016-2017) side 25 at § 33 fjerde ledd inneholder en «eksemplifisering av hva myndigheten kan fatte vedtak eller gi forskrift om».

4.2. Økonomisk sikkerhetsstillelse

Det følger av postloven § 33 fjerde ledd nr. 2 at Nkom kan fatte enkeltvedtak om økonomisk sikkerhetsstillelse. Tilstrekkelig økonomisk sikkerhetsstillelse er en forutsetning for deltagelse i felles sonenøkkelsystem.

Økonomisk sikkerhetsstillelse vil være en forutsetning for inntreden i den enkelte sone, men en slik sikkerhetsstillelse er også et løpende forpliktelse for tilbydere som deltar i sonenøkkelsystemet. Bakgrunnen for dette er at sonenøkkelsystemet kan medføre betydelige kostnader for tilbyderne. Det er nødvendig at samtlige tilbydere har økonomisk evne til å dekke sin andel av disse kostnadene. Hovedformålet med sikkerhetsstillelsen er at det ikke skal være en risiko for at andre deltakende tilbydere skal måtte bære kostnader ved betalingsvansker og/eller mislighold hos en enkelt tilbyder.

Nkom finner på bakgrunn av høringsinnspill¹² grunnlag til å foreta enkelte små justeringer i kravene til økonomisk sikkerhetsstillelse som var på høring i 2016, og ønsker på den måten å gi tilbyderne større handlingsrom, og samtidig ivareta sikkerheten.

Den økonomiske sikkerhetsstillelsen skal være tilstrekkelig for å dekke kostnader for bruk av sonenøkkelsystemet. Ved vurdering av størrelsesorden for den økonomiske sikkerhetsstillelsen, skal det vektlegges antall soner tilbyder skal delta i, hvilke/type soner tilbyder skal delta i og hyppigheten tilbyder har (omdelingsdager) innenfor et gitt tidsrom.

Det vil være Administrators ansvar å fastsette størrelsen på sikkerhetsstillelsen.

Sikkerhetsstillelsen skal videre være av en slik art at kravet om sikkerhet ikke inngår i konkursboet ved en eventuell konkurs. Dette begrenser mulige former for økonomisk sikkerhetsstillelse som kan benyttes. Nkom mener at følgende former for sikkerhetsstillelse kan være aktuelle:

- Fondsavsetning med pant i sperret konto
- Bankgaranti
- Konserngaranti
- Alternativ sikkerhetsordning

Når det gjelder alternativ sikkerhetsordning, kan Administrator vurdere alternative forslag til økonomisk sikkerhetsstillelse. En forutsetning for at Administrator kan godkjenne alternative former, er at den økonomiske sikkerhetsstillelsen er beskyttet i tilfelle konkurs.

¹² Til høringsnotat av 25. oktober 2016

4.3. Avtaleverk, vedtekter og regnskapsføring

Administrator skal sikre utforming av avtaleverk, vedtekter og regnskapsføring.

Med avtaleverk menes alle avtaler som sonenøkkelsystemet har behov for å inngå, blant annet avtaler med låsselskaper om levering av sonenøkler, sylindere med videre.

Avhengig av selskapsformen som velges for det nye sonenøkkelsystemet, vil det være behov for vedtekter og regnskapsføring. Nkom går ikke nærmere inn på vedtekter og regnskapsføring, fordi nærmere krav om dette følger av særlovgivning. Nkom mener at det er mest hensiktsmessig at Administrator av sonenøkkelsystemet har ansvar for den praktiske oppfølgingen.

4.4. Databaseverktøy

Administrator skal etablere og drifte databaseverktøy for sikker nøkkelhåndtering. Dette innebærer etablering og drift av et forsvarlig databaseverktøy for registrering og loggføring av informasjon om tap/avvik, hvilke beslutninger som fattes vedrørende omkodning/utskifting, identifisere behov for vedlikehold, registrere om nye nøkler er bestilt, hvem som har foretatt bestillingen med videre.

Det forutsettes at databaseverktøyet inneholder nødvendig oversikt over, men ikke begrenset til:

- geografisk inndeling av soner (soner, postnummer, bygårder med videre)
- deltakende tilbydere i de ulike sonene (særlig relevant dersom flere tilbydere trer inn i sonenøkkelsystemet)
- oversikt over sonenøklerne, herunder det totale antallet sonenøkler i sonene, hvilke nøkler som hører til hvilke soner, hvilke nøkler som er utdelt til hvilke tilbydere, omkodingsnivå, sylindertype med videre

Oversikten må oppdateres fortløpende.

Databaseverktøyet etableres og driftes med de behov som gjør seg gjeldende for å sikre forsvarlig drift av sonenøkkelsystemet.

4.5. Vurdere behov for omkodning, utskifting og oppgradering

Administrator skal vurdere behovet for omkodning og utskifting av låssylindere eller tilsvarende. Dette omfatter også elektroniske eller andre låssystemer/adgangsmekanismer som ikke er avhengig av sylindere, jf. kapittel 11.

Behovet for omkodning og utskifting må vurderes på bakgrunn av hensynet til sikkerhet og personvern for gårdeiere/postkasseiere. Vurderingen må foretas konkret i den enkelte situasjon.

Når det er behov for omkodning, må Administrator av sonenøkkelsystemet også vurdere om ansvar kan påvises hos en av tilbyderne. Ansvarsplassering vil ha betydning for hvem som skal betale for omkodningen og eventuelt nye sylindere, jf. kapittel 8.

4.6. Finansiering og økonomi

Administrator skal forvalte sonenøkkelsystemets finansiering og økonomi. Dette gjelder generelt, i tillegg til at Administrator gis en rekke oppgaver knyttet til kostnadsfordeling og innkreving av skyldige midler, jf. kapittel 8.

4.7. Informasjonsdeling mellom deltakende tilbydere

Administrator skal sørge for informasjonsdeling mellom tilbyderne som deltar i sonenøkkelsystemet. Dette blant annet for å legge til rette for at tilbyderne kommuniserer med hverandre, noe som er nødvendig for å ivareta funksjonaliteten og sikkerheten i systemet.

4.8. Klageordning

Administrator skal opprette klageordning, jf. postloven § 39 annet ledd, hvor det fremgår at:

«Tilbydere som deltar i sonenøkkelsystemet etter § 33, skal i fellesskap ha en ordning for behandling av klager om misbruk av sonenøkler, med klagerett for gårdeiere og postkasseiere som omfattes av sonenøkkelsystemet.»

Klageordningen skal være vederlagsfri for klagerne og avgjørelsene skal begrunnes, jf. postloven § 39 tredje ledd.¹³

4.9. Informasjon til gårdeiere og postkasseiere

Administrator skal sørge for at gårdeiere og postkasseiere får all den relevante informasjonen de trenger for den daglige driften av systemet, herunder må nye gårdeiere/postkasseiere informeres om systemet og hva som skal til for å delta.

Videre skal Administrator sørge for å gi tilstrekkelig informasjon for å tilrettelegge for elektroniske låssystemer, jf. kapittel 11.

¹³ Jf. Prop. 122 L (2016-2017) side 27

Det skal også gis informasjon om klageordning, jf. kapittel 4.8. Det forutsettes at det opprettes og driftes en nettside der informasjonen til gårdeiere og postkasseseiere formidles.

4.10. Årlig rapportering

Administrator skal rapportere årlig til Nkom, herunder om misbruk/tap av nøkler, adgangskort og koder. Det skal også rapporteres på forespørsel fra Nkom, utover den årlige rapporteringen.

I tillegg til slik rapportering, kan Nkom for øvrig be om opplysninger som det måtte være behov for, jf. postloven § 44.

4.11. Styre

Avhengig av selskapsformen som velges, anbefaler Nkom at PostNord og Posten oppretter og deltar i et styre som er overordnet Administrator. Bakgrunnen for et slikt styre er at tilbyderne i fellesskap skal kunne fatte avgjørelser, påvirke og stå ansvarlig for Administrators avgjørelser og generelle drift. Nkom går ikke nærmere inn på krav til styre, da dette følger av særlovgivning.

5. Rutiner for sikker bruk av sonenøkkelsystemet

Nkom har med hjemmel i postloven § 33 fjerde ledd nr. 1 anledning til å fatte enkeltvedtak om samarbeid, drift, sikkerhet, interne rutiner og kontrollsystemer. Dette innebærer at det blant annet kan fastsettes regler for rutiner for sikker bruk av sonenøkkelsystemet, jf. også postloven § 33 annet ledd. Videre kan Nkom etter postloven § 33 fjerde ledd nr. 6 pålegge rapporteringsordninger.

Tillatelse for å få tilgang til sonenøkkelsystemet er basert på hensynet til sikkerhet og personvern for gårdeiere og postkasseseiere for å hindre uautorisert adgang, jf. postloven § 33 annet ledd. Det er ikke ønskelig å gi uautoriserte tilgang til nøkler til inngangsdører, fordi dette kan føre til økt risiko for blant annet innbrudd.

For å ivareta sonenøkklene på en sikker måte må PostNord og Posten opprette tilfredsstillende rutiner for sikker bruk av sonenøkkelsystemet, herunder sonenøkklene. For å ivareta sikkerhetshensynet, skal rutinene som minimum omfatte plikt til å ha system for sikker oppbevaring og distribusjon av nøkler eller andre adgangsmekanismer, og internkontroll for å hindre uautorisert bruk.

5.1. Sikker oppbevaring og distribusjon av nøkler

PostNord og Posten må ha et system for sikker oppbevaring og distribusjon av nøkler og andre adgangsmekanismer for eksempel adgangskort eller koder. Dette er et grunnleggende krav for å få tillatelse til adgang til folks bosteder og avlåste utleveringspostkasser. Postsendinger kan

inneholde opplysninger av personlig karakter, eller verdifullt innhold som for eksempel bankkort og PIN-koder. Dette innebærer at tilbyderne skal sørge for tilstrekkelige sikkerhetsmessige foranstaltninger.

PostNord og Posten må som et minimum ha betryggende rutiner for nøkkelhåndtering og oppbevaring, herunder forsvarlig lagring når nøklene ikke oppbevares på person, for eksempel lagring i nøkkelskap over natten.

Det må også finnes betryggende rutiner for inn-/utkvittering av nøkler. Nøkkelen bør kunne spores slik at man kan se hvem som til enhver tid har kvittert den ut, og for å sikre at den også blir levert inn.

Det vil være nødvendig med nøytral/anonym merking av sonenøkler, slik at bortkomne sonenøkler ikke kan identifiseres og dermed henføres til bestemte geografiske soner.

Andre nødvendige rutiner må vurderes.

5.2. Internkontroll for å hindre uautorisert bruk

PostNord og Posten skal ha et system for internkontroll for å hindre uautorisert bruk av sonenøkkelsystemet. Internkontrollsystemet må være av en slik art og karakter at det er tilstrekkelig for å sikre mot uautorisert adgang til avlåste postkasser/postkasseanlegg. Systemet kan for eksempel begrense antall ansatte med tilgang eller, dersom det benyttes kodeløsninger, regelmessig utskifting av koder.

Rutiner for internkontroll må som et minimum sikre kontroll på;

- Politiattester, jf. postloven § 31
- Oppbevaring av nøkler
- Inn- og utkvittering
- Merking av nøkler
- Avvikshåndtering

5.3. Rapporteringsplikt til Administrator

PostNord og Posten plikter å rapportere umiddelbart til Administrator ved misbruk, bortkomne og/eller tapte sonenøkler eller andre forhold som kan være egnet til å svekke sikkerheten for sonenøkkelsystemet eller gårdeier/postkasseseier. Dette for at eventuelle tiltak kan iverksettes umiddelbart.

Rapporteringsplikten vil både gjelde internt mellom egne ansatte, underleverandører eller lignende, og eksternt til øvrige som må ha slik informasjon.

Videre følger den generelle rapporteringsplikten etter postforskriften § 26 første ledd.

5.4. Revisjon, rapportering og tilsyn

Det legges i første rekke opp til at tilbyderne skal føre tilsyn med seg selv og skal som utgangspunkt selv revidere sine egne rutiner og systemer for sikker bruk av sonenøkkelsystemet etter etablering. Det skal foretas fortløpende revisjoner av rutiner blant annet basert på operasjonelle, sikkerhetsmessige og andre nødvendige hensyn.

Rutiner for sikker bruk av sonenøkkelsystemet skal oversendes til Nkom ved etablering. Ved revisjon oversendes oppdaterte rutiner fortløpende.

Nkom vil kunne foreta en vurdering av tilbyderes risiko og sårbarhet ved å etterprøve rutiner og systemer for sikker bruk gjennom tilsyn/systemrevisjon, jf. postloven § 42.

6. Prinsipper for kostnadsfordeling

I henhold til postloven § 33 fjerde ledd nr. 2 kan Nkom fatte enkeltvedtak om finansiering av felles sonenøkkelforvaltning på system- og sonenivå og fordelingen av kostnader mellom tilbydere. Videre følger det av postloven § 33 tredje ledd at kostnadene til etablering, utvikling og daglig drift av sonenøkkelsystemet skal fordeles «*forholdsmessig*» mellom tilbyderne.

Etableringen av et felles sonenøkkelsystem forutsetter prinsipper som skal legges til grunn når kostnader skal fordeles mellom PostNord og Posten, både på system- og sonenivå.

Finansieringen av sonenøkkelsystemet skal være kostnadsdekkende. Dette innebærer at innbetalingene fra tilbyderne skal dekke systemets kostnader og at det ikke skal gå med overskudd.

På systemnivå, jf. kapittel 7, er utgangspunktet at tilbyderne som deltar i sonenøkkelsystemet skal dekke kostnadene «*forholdsmessig*» seg imellom.

På sonenivå, jf. kapittel 8, er utgangspunktet at tilbyderne skal dekke kostnader for egne feil. I tilfeller hvor ansvar ikke kan påvises, skal kostnadene fordeles «*forholdsmessig*» mellom tilbyderne i sonen som deltar i sonenøkkelsystemet.

En forholdsmessig fordeling av kostnader innebærer etter bestemmelsens forarbeider¹⁴ at kostnadene «... *fordeles etter en fordelingsnøkkel, og ikke begrenses til en likedeling. For*

¹⁴ Jf. Prop. 122 L (2016-2017) side 26

eksempel kan myndigheten beslutte fordeling basert på andel omsetning, antall omdelingsdager mv.» Hva som skal forstås som en «forholdsmessig» fordeling kan fastsettes av Nkom i enkeltvedtak, jf. postloven § 33 fjerde ledd nummer 2.

I høringsnotat av 3. juli 2017 foreslo departementet kostnadsfordeling basert utelukkende på en vurdering av tilbyders relevante omsetning i markedet for posttjenester.

På bakgrunn av innspill fra aktørene i høringsrunden, har Nkom gjort justeringer i fordelingsnøkkelen som tidligere er hørt. Nkom har valgt å beholde tilbyders relevante omsetning som hovedbestanddelen av en slik fordelingsnøkkel, men inkludert flere parametere, slik at fordelingsnøkkelen ivaretar flere aspekter av sonenøkkelsystemet, deriblant risiko og bruk. Inkludering av flere parametere vil etter Nkoms syn føre til en mer rettferdig fordeling av kostnader i sonenøkkelsystemet. Det fastsettes samtidig en differensiert vektning av parameterne.

6.1. Nærmere om parametere

6.1.1. Relevant omsetning

Med *relevant omsetning* menes omsetning for postsendinger fra siste regnskapsår, jf. postloven § 4 nr. 1, jf. postloven § 4 nr. 3. Når det ikke foreligger slikt regnskap, fastsetter Administrator forventet omsetning inntil års-, halvårs- eller kvartalsvis regnskap foreligger.

Relevant omsetning er en viktig indikator på tilbydernes størrelse og bæreevne i det aktuelle markedet. Parameteren er objektiv.

6.1.2. Antall årsverk

Med *årsverk* menes årsverk som postbud ved tilbyders virksomhet, eller eventuell underleverandør, samt andre som har direkte befatning med sonenøkler, på landsbasis. Av kontrollhensyn skal alle slike årsverk medregnes uavhengig av faktisk kontakt med sonenøkler.

Med *postbud* menes en som utleverer postsendinger, jf. definisjon i postloven § 4 nr. 3, til private husstander og bedrifter. I tillegg skal ansatte som har befatning med sonenøkkelsystemet inkluderes. Dette kan være bud og andre ansatte som har ansvar for nøkkelskap og oppbevaring. Det avgrenses mot stillinger eller årsverk som er av ren administrativ art.

Med årsverk menes en 100 prosent stilling. For eksempel der en tilbyder har to ansatte med 50 prosent-stilling, utgjør disse til sammen ett årsverk. Dette innebærer at ansatte i både fulltids- og deltidsstillinger vil inngå i beregningen. Dersom en stilling oppfyller kriteriet skal hele stillingsprosenten medtas i beregningen av årsverk.

Antall årsverk gjenspeiler bruk av sonenøkler, og dermed indirekte også risiko ved denne bruken, som bør tas hensyn til i kostnadsfordelingen. Parameteren tar også høyde for alle sider av risikobildet i sonenøkkelsystemet, som risiko ved utro tjener, slitasje, tyveri med videre.

6.1.3. Antall sonenøkler

Med *antall sonenøkler* deler Nkom opp i kostnader som skal fordeles på sonenivå og kostnader som skal fordeles på system nivå. Når kostnader skal fordels på systemnivå menes det totale antall sonenøkler tilbyderen besitter på landsbasis. Ved fordeling av kostnader på sonenivå, vil det være det totale antall nøkler tilbyderen besitter i den aktuelle sonen kostnadene skal fordeles på.

Ved å telle antall sonenøkler hver tilbyder har, vil man få et inntrykk av den konkrete risikoen som bruk av én enkelt nøkkel innebærer. Det antas at risikoen for at nøkler kommer på avveie øker ved et større antall nøkler.

Tilbyder vil, gjennom blant annet sikkerhetsrutiner, måtte ha oversikt over antall nøkler. Det samme vil Administrator ha. Det er derfor ikke særlig tyngende eller vanskelig å skaffe til veie denne informasjonen.

6.2. Vekting av parameterne

Nkom legger til grunn en differensiert vekting, der relevant omsetning, som gjenspeiler den enkelte tilbyders størrelse og bæreevne, vektet tyngst.

Antall årsverk vektet høyere enn antall sonenøkler, da dette på en god måte gjenspeiler både størrelse, risiko og bruk.

Antall sonenøkler vektet beskjedent for å hindre uhensiktsmessige tilpasninger hos tilbyderne, ved at de besitter færre nøkler enn de ønsker eller er tjent med, i et forsøk på å begrense kostnadene. Samtidig tas det høyde for den risiko som én sonenøkkel i seg selv representerer.

Følgende vekting legges til grunn:

- relevant omsetning: 70 prosent
- antall årsverk: 25 prosent
- antall sonenøkler: 5 prosent

6.3. Forholdsmessig kostnadsfordeling etter vektete parametere

Ved *forholdsmessig* fordeling av kostnader i sonenøkkelsystemet skal følgende generelle formel for kostnadsfordeling benyttes:

$$P_n = (P (\sum_{i=1}^n x_i a + \sum_{i=1}^n y_i b + \sum_{i=1}^n z_i c))$$

Her er det et beløp P som skal fordeles mellom to tilbydere.

P = Prisen tilbyderen (n) skal betale

x = relevant omsetning

y = antall sonenøkler

z = antall årsverk

abc = vektingen av parameterne presentert i kapittel 6.1 og 6.2, som til sammen utgjør 100 prosent

Tilbyder 1 skal derfor betale : $P_1 = (P (\frac{x_1}{x_n} a + \frac{y_1}{y_n} b + \frac{z_1}{z_n} c))$,

Tilbyder 2 skal betale $P_2 = (P (\frac{x_2}{x_n} a + \frac{y_2}{y_n} b + \frac{z_2}{z_n} c))$

Dette innebærer at det er beløpet (P) som skal fordeles forholdsmessig mellom tilbyderne i sonenøkkelsystemet ut i fra vektingene av parameterne.

Antar vi at estimert beløp som skal fordeles i dette tilfellet er på kr 1 million, er det da 70 prosent av dette som skal fordeles ut i fra relevant omsetning, altså kr 700 000. Relevant omsetning er her representert i formelen med verdien x. Tilbyder 1 skal derfor betale sin andel av den totale omsetningen. Forenklet kan vi si at tilbyder 1 og 2 har en årlig omsetning på kr 10 millioner, det vil si at tilbyder 1 sin andel av relevant omsetning er 50 prosent. Tilbyder 1 skal dermed betale 50 prosent av kr 700 000, da kr 350 000. Antall årsverk er vektet til 25 prosent, som utgjør kr 250 000 av kr 1 million som skal fordeles, i formelen omtalt som z. Antar vi at tilbyder 1 har 7 ansatte, mens tilbyder 2 har 3 ansatte, besitter tilbyder 1 da 70 prosent av årsverkene totalt. Det vil si at tilbyder 1 skal betale 70 prosent av kr 250 000, som da utgjør kr 175 000. Til slutt har vi antall nøkler, beskrevet som y i formelen. Dette vektet med 5 prosent, som utgjør kr 50 000 av kr 1 million. Går vi ut i fra at tilbyder 1 har 6 nøkler og tilbyder 2 har 4 nøkler, vil tilbyder 1 da ha 60 prosent av nøklene, og skal betale 60 prosent av kr 50 000. Ut i fra forklaringen, vil tilbyder 1 måtte betale kr 350 000 + kr 175 000 + kr 30 000 = kr 555 000. Tilbyder 1 skal da samlet betale kr 555 000 etter en slik fordeling.

7. Kostnadsfordeling på systemnivå

Nkom kan med hjemmel i postloven § 33 fjerde ledd nr. 2, jf. tredje ledd, fatte enkeltvedtak vedrørende finansiering av felles sonenøkkelforvaltning på systemnivå og fordelingen av kostnader mellom tilbydere.

Kostnader på systemnivå vil være kostnader som påløper under etablering (etableringskostnader) og under ordinær administrasjon/drift av felles sonenøkkelsystem (administrasjons-/driftskostnader).

Tilbyderne skal dekke en forholdsmessig andel av kostnadene for etablering, administrasjon og drift på systemnivå.

Tilbydere som deltar i sonenøkkelsystemet skal være med på finansiering av systemnivået, uavhengig av om tilbyderen kun tar del i systemet for sonenøkler som hører til hovedlokk i postkaseanlegg eller til inngangsdører som fører til slike postkaseanlegg, eller begge deler. Dette gjelder også uavhengig av hvor mange soner den enkelte tilbyder deltar i.

7.1. Fordeling av kostnader til etablering, administrasjon og drift

Kostnader til etablering, administrasjon og drift skal fordeles forholdsmessig mellom PostNord og Posten. Fordelingen av kostnadene vil følge av kostnadsfordelingsprinsippene i kapittel 6.

Hvilke oppgaver og funksjoner et felles sonenøkkelsystem skal ha, og dermed hvilke kostnader som påløper under etablering, administrasjon og drift, vil blant annet være avhengig av hvilken organiseringsform som velges.

Etableringskostnader vil for eksempel være kostnader til opprettelse av Administrator, utforming av avtaleverk og vedtekter, møtevirksomhet, regnskapsføring, klagebehandling, etablering av databaseverktøy for sikker nøkkelhåndtering og opprettelse av nettside.

Inkludert i etableringskostnader vil også være kostnader for egne nøkler, som dekkes av den enkelte tilbyder i tråd med krav til inntreden i sonenøkkelsystemet og i enkeltsoner, jf. kapittel 9. Kostnader for egne nøkler skal derfor ikke fordeles forholdsmessig.

Administrasjons-/driftskostnader vil for eksempel kunne være kostnader knyttet til den daglige driften av systemet, slik som nøkkeladministrasjon, informasjonskoordinering, dialog med gårdeiere, drift av databaseverktøy med videre. Estimerte driftskostnader på systemnivå vil være minimum tilsvarende ett årsverk. Dette inkluderer ikke kostnader knyttet til behandling av henvendelser og klager fra gårdeiere/postkaseeiere, eller Administrators behandling av eventuelle spørsmål knyttet til ansvars plassering ved omkodning. I tillegg vil det påløpe

kostnader i forbindelse med eventuelle ansettelse, opplæring, økonomioppfølging, samt oppfølging av de enkelte tilbydere og soner¹⁵.

7.2. Innkreving av skyldige midler

Når det gjelder innkreving av kostnader til etablering, drift og administrasjon, må Administrator selv finne frem til praktiske løsninger for innbetaling/fakturering.

Administrators formål vil være å ha likvide midler tilgjengelig for løpende kostnader, og på den måten unngå lån og andre gjeldsposter. En form for innbetaling kan være terminbaserte forhåndsfaktureringer, med en avregning av faktiske kostnader ved neste termin.

8. Kostnadsfordeling på sonenivå

Nkom kan etter postloven § 33 fjerde ledd nr. 2, jf. tredje ledd fatte enkeltvedtak vedrørende finansiering av felles sonenøkkelforvaltning på sonenivå og fordeling av kostnader mellom tilbydere.

Selv om det blir stilt sikkerhetskrav til tilbyderne, blant annet i form av krav til nøkkeloppbevaring, rapportering og internkontroll, kan det likevel oppstå hendelser hvor sonenøkler kommer på avveie eller ikke kan gjøres rede for. Det kan også oppdages tap/misbruk av nøkler eller avdekkes utro tjenere hos tilbydere, som tilsier at det må foretas omkoding/utskifting av samtlige sylindere i en sone.

Dersom det er nødvendig med omkoding/utskifting, må kostnadene dekkes enten av ansvarlig tilbyder eller av tilbyderne i fellesskap. Kostnader til omkoding/utskifting kan henføres til hendelser i konkrete soner og skal derfor være sonebaserte. Dette medfører at den enkelte tilbyder bare er med på finansieringen av soner der tilbyderen deltar.

Videre kan tilbyder velge å delta i systemet på sonenivå for kun *inngangsdører* eller kun *hovedlokk til postkasseanlegg*, og i slike tilfeller er tilbyderen bare med på finansieringen for det systemet den deltar i. Tilbyder er med på finansieringen av systemet til både inngangsdører og til postkasseanlegg der tilbyder benytter begge deler, og således deltar i begge systemene.

8.1. Ansvar for omkodingskostnader på sonenivå

Kostnadene for omkoding vil avhenge av antall omkodinger i løpet av et år. Disse kostnadene må forventes å øke når flere tilbydere i fellesskap skal benytte sonenøkkelsystemet.

¹⁵ Jf. Høringsnotat - Utkast til endringer i postforskriften om kostnadsfordeling for etablering, utvikling og drift av sonenøkkelsystem mv. 2017 s. 27

Når siste tilgjengelige omkodingsmulighet i sonen er brukt opp, og det derfor ikke er mulig med omkodning, vil utskifting aktualiseres, jf. kapittel 8.2. Det må likevel måtte betales for én omkodning.

8.1.1. Tilfeller der ansvar kan påvises

Hovedregelen er at tilbyder som er ansvarlig for omkodingen skal dekke kostnadene knyttet til dette, jf. postloven § 33 tredje ledd. Et slikt ansvar for «egne feil» er i tråd med alminnelige avtalerettslige og erstatningsrettslige prinsipper, og er et viktig prinsipp for å stimulere til gode sikkerhetsrutiner. Ansvar for tilbyder skal være objektivt. Ansvar skal også gjelde for eventuelle underleverandørers feil.

Kostnadene som skal dekkes ved den konkrete omkodingssituasjonen vil være alle kostnader som med rimelighet kan tilskrives den aktuelle omkodingssituasjonen. Dette vil være konkrete kostnader forbundet med installasjon, arbeid eller annet i forbindelse med omkodning (arbeidskostnader).

I tillegg til arbeidskostnadene knyttet til omkodingen, skal den ansvarlige tilbyder dekke en andel av estimert nyinvesteringskostnad for sonen på omkodingstidspunktet, tilsvarende én omkodingsmulighet i eksisterende system. Med eksisterende system menes det antall omkodingsmuligheter som fantes på anskaffelsestidspunktet.

Nkom viser i denne forbindelse til høringen av 3. juli 2017 og forslaget til ny § 10 f i postforskriften. I bestemmelsens annet ledd fremgår det at i tilfeller der det er påvist ansvar, skal den aktuelle tilbyderen dekke en andel av estimert nyinvesteringskostnad for sonen på omkodingstidspunktet, tilsvarende *én omkodingsmulighet i fremtidig system*. På bakgrunn av høringsinnspill departementet mottok, har Nkom besluttet en endring fra *fremtidig system* til *eksisterende system*.

I høringsinnspill ble det trukket frem at en fordeling basert på antall omkodingsmuligheter i fremtidig system vil ha enkelte uheldige konsekvenser. Dette gjelder særlig problemstillinger omkring uttreden/inntreden, posisjonering og forutberegnelighet. Dersom den relevante summen beregnes til lik én omkodingsmulighet i eksisterende system, vil systemet fremstå mer forutberegnelig. For det første vil alle situasjoner som oppstår ved bruken av en sylinder bli behandlet likt. For det andre vil deling basert på antall omkodingsmuligheter i eksisterende system gjøre at en større andel av sylindernes kostnad er innbetalt før det er behov for utskifting.

En slik løsning er enklere å håndtere ettersom det ikke er nødvendig å ta hensyn til hvor mange omkodingsmuligheter det vil være i fremtidig sylinder. Dette er viktig siden det i sonenøkkelsystemet kan være snakk om lange tidsperspektiv før utskifting er nødvendig.

Beregning av estimert nyinvesteringskostnad basert på *eksisterende system* er også mer teknologinøytralt.

Beregningen av den estimerte nyinvesteringskostnaden vil måtte ta utgangspunkt i antall sylindere, kostnader med videre, på tidspunktet da omkodingssituasjonen inntraff.

Omkodingskostnader, der ansvar kan påvises, kan illustreres ved følgende beregning:

K = estimert nyinvesteringskostnad

D = antall omkodinger i eksisterende system, blir illustrert som «3» i eksempelet

P = prisen tilbyderen (n) skal betale

O = omkodingskostnader (arbeidskostnader)

$$P_n = \left(\left(\frac{K}{D} \right) + O \right)$$

Estimert nyinvesteringskostnad er kr 2 000 000.

Omkodingskostnadene (arbeidskostnadene) for denne sonen er kr 15 000.

$$\frac{2\,000\,000}{3} + 15\,000 = 681\,666,67$$

Ved dette eksempelet skal tilbyder som er skyld i en omkoding dermed betale kr 681 666,67.

8.1.2. Tilfeller der ansvar ikke kan påvises

Utgangspunkt – forholdsmessig fordeling

Dersom det ikke kan påvises ansvar, skal arbeidskostnadene for omkodingen, samt en andel av estimert nyinvesteringskostnad for sonen på omkodingstidspunktet, tilsvarende én omkodingsmulighet i eksisterende system, dekkes forholdsmessig mellom deltakende tilbydere.

Tilbyders forholdsmessige andeler skal beregnes i henhold til prinsippene for kostnadsfordeling, jf. kapittel 6.

Sikkerhetsavgift

Der det ikke kan påvises ansvar, skal tilbyderne i tillegg betale en sikkerhetsavgift hver på 1 prosent av estimert nyinvesteringskostnad for sonen på omkodingstidspunktet. Det skal ikke tas hensyn til allerede innbetalte midler i sonen.

Sikkerhet i sonenøkkelsystemet er avgjørende for alle deltakende tilbydere, uavhengig av størrelse, og sikkerhetsavgiften vil være et incentiv for opprettholdelse av en god sikkerhetskultur hos tilbyderne.

Beregning av omkodingskostnader

Totale omkodingskostnader, der ansvar ikke kan påvises, kan illustreres ved følgende beregning:

K = estimert nyinvesteringskostnad

D = antall omkodinger i eksisterende system, blir illustrert som «3» i eksempelet

P = prisen tilbyderen (n) skal betale

O = omkodingskostnader

x = relevant omsetning

y = antall nøkler i sonen

z = antall årsverk

abc = vektingen, som til sammen utgjør 100 prosent

S = sikkerhetsavgift

I eksempelet er det to tilbydere:

$$P_n = \left(\left(\left(\frac{K}{D} \right) - \sum_{i=1}^n S_i \right) + O \right) \left(\sum_{i=1}^n x_i a + \sum_{i=1}^n y_i b + \sum_{i=1}^n z_i c \right) + S_i$$

Tilbyder 1 skal derfor betale:

$$P_1 = \left(\left(\left(\frac{K}{D} \right) - \sum S_n \right) + O \right) \left(\left(\frac{x_1}{x_n} \right) a + \left(\frac{y_1}{y_n} \right) b + \left(\frac{z_1}{z_n} \right) c \right) + S_1$$

Tilbyder 2 skal betale:

$$P_2 = \left(\left(\left(\frac{K}{D} \right) - \sum S_n \right) + O \right) \left(\left(\frac{x_2}{x_n} \right) a + \left(\frac{y_2}{y_n} \right) b + \left(\frac{z_2}{z_n} \right) c \right) + S_2$$

En gjennomsnittlig sone koster kr 2 000 000.

Omkodingskostnadene for sonen er kr 15 000.

Sikkerhetsavgiften er på 1 prosent.

Vektingene av de ulike parameterne er, jf. kapittel 6.2:

a (relevant omsetning) = 70 prosent

b (antall sonenøkler) = 5 prosent

c (antall årsverk) = 25 prosent

Tilbyder 1 har 97 prosent av omsetningen, 50 prosent av nøklene og 80 prosent av årsverkene.

Tilbyder 2 har 3 prosent av omsetningen, 50 prosent av nøklene og 20 prosent av årsverkene.

For å gjøre eksemplet litt enklere, deler vi opp regnestykket:

Sikkerhetsavgiften per tilbyder er $2\,000\,000 * 1\% = \text{kr } 20\,000$

Summen av sikkerhetsavgiften er $20\,000 + 20\,000 = \text{kr } 40\,000$

Vi har 3 omkodingsmuligheter, det gir oss dette beløpet som skal fordels mellom tilbyderne:

$$\left(\left(\frac{2\,000\,000}{3}\right) - 40\,000\right) + 15\,000 = 641\,666,67$$

Det gir denne fordelingen av de ulike parameterne for tilbyder 1:

$$641\,666,67(0,97 * 0,7) = 435\,691,67 \quad \text{-parameter } \textit{relevant omsetning}$$

$$641\,666,67(0,5 * 0,05) = 16\,041,67 \quad \text{-parameter } \textit{antall nøkler}$$

$$641\,666,67(0,8 * 0,25) = 128\,333,34 \quad \text{-parameter } \textit{antall årsverk}$$

Når vi legger sammen disse tallene får vi:

$$435\,691,67 + 16\,041,67 + 128\,333,34 = \text{kr } 580\,066,68$$

Deretter legges den enkeltes sikkerhetsavgift til. Da får vi dette beløpet som tilbyder 1 skal betale:

$$580\,066,68 + 20\,000 = \text{kr } 600\,066,68$$

Tilbyder 2 får denne fordelingen av de ulike parameterne:

$$641\,666,67(0,03 * 0,7) = 13\,475 \quad \text{-parameter } \textit{relevant omsetning}$$

$$641\,666,67(0,5 * 0,05) = 16\,041,67 \quad \text{-parameter } \textit{antall nøkler}$$

$$641\,666,67(0,2 * 0,25) = 32\,083,34 \quad \text{-parameter } \textit{antall årsverk}$$

Når vi legger sammen tallene får vi:

$$13\,475 + 16\,041,67 + 32\,083,34 = \text{kr } 61\,600,01$$

Deretter legges den enkeltes sikkerhetsavgift til, da får vi dette beløpet som tilbyder 2 skal betale:

$$61\,600,01 + 20\,000 = \text{kr } 81\,600,01$$

8.2. Ansvar for utskiftningskostnader på sonenivå

Når det gjelder kostnader knyttet til utskifting, vil disse kunne variere betydelig. Bakgrunnen for de varierende kostnadene fra sone til sone er at sonene inneholder ulikt antall sylindere. Det er Administrators oppgave å gå til anskaffelse av nytt låssystem i sonen.

Utskifting er aktuelt når siste tilgjengelige omkodingsmulighet i sonen er brukt opp, og det derfor ikke er mulig med omkoding. Utskiftingskostnadene vil være det beløpet det vil koste å skifte ut alle sylindere eller tilsvarende adgangsmekanismer i sonen.

Resterende utskiftningskostnader, etter fratrukk for beløp som er innbetalt ved tidligere omkodinger, skal fordeles forholdsmessig mellom tilbyderne, jf. kapittel 6 vedrørende prinsipper for fordeling av kostnader.

8.3. Tidspunkt for oppgjør av omkoding- og utskiftingskostnader

Ved omkoding skal tilbyderne betale skyldig beløp til Administrator innen en nærmere angitt frist.

Kostnadene som er relevante for hvert omkodingstilfelle, skal gjøres opp og innbetales etter hver hendelse, uavhengig av om ansvar påvises. Dette vil hindre at tilbydere som faktisk har benyttet seg av sonen trer ut før reinvestering uten større kostnader. En ordning med oppgjør i etterkant av hver hendelse vil også gi tilbyderen større forutberegnelighet ved at kostnadene fordeles over tid, istedenfor innbetaling av et stort beløp ved utskiftningsstidspunktet. I tillegg er dette nødvendig for en dekkende og dynamisk økonomisk sikkerhetsstillelse.

Administrator kan etablere andre innbetalingsordninger, herunder garantiordninger, basert på objektive prinsipper. Administrator skal sette av innbetalte midler til fremtidig investering i infrastruktur i sonen.

Ved utskiftning skal tilbyderne betale sikkerhetsavgift og resterende utskiftningskostnader til Administrator innen en nærmere angitt frist.

Administrator kan etablere andre innbetalingsordninger, herunder garantiordninger, basert på objektive prinsipper. Administrator skal sette av innbetalte midler til fremtidig investering i infrastruktur i sonen.

8.4. Vedlikeholdskostnader på sonenivå

Kostnader på sonenivå inkluderer også kostnader til vedlikehold. Vedlikeholdskostnadene skal henføres direkte til aktiviteter i sin spesifikke sone. Dette vil for eksempel kunne være vaktmestertjenester knyttet til reparasjon, vedlikehold av sylindere og enkeltutskifting av sylindere ved slitasje (som ikke medfører utskifting av samtlige sylindere i sonen). Vedlikeholdskostnadene skal fordeles mellom deltakende tilbydere i den konkrete sonen etter en forholdsmessig fordeling, jf. kapittel 6 vedrørende prinsipper for fordeling av kostnader.

Det må antas at disse vedlikeholdskostnadene vil øke noe når flere tilbydere i fellesskap skal benytte systemet.

9. Kostnadsberegning – inntreden i et etablert sonenøkkelsystem

Nkom har anledning til å fatte enkeltvedtak om hvordan kostnadene skal beregnes ved inntreden i sonenøkkelsystemet, jf. postloven § 33 fjerde ledd nr. 2.

Ved etablering av et felles sonenøkkelsystem vil det på systemnivå påløpe etableringskostnader, jf. kapittel 7.1. For at det ikke skal lønne seg å vente med å tiltre systemet til etter at etableringskostnadene er tatt, skal tilbydere som ønsker å delta i sonenøkkelsystemet, og som trer inn etter at oppstartskostnadene er tatt, betale en kostnad (inngangssum) tilsvarende tilbyders forholdsmessige andel av den estimerte verdien av systemnivået i sonenøkkelsystemet på inntredelsestidspunktet. På denne måte vil inntredende tilbyder indirekte betale en forholdsmessig andel av etableringskostnadene for opprettelse av systemet.

Med *estimerte verdien av systemnivået* menes blant annet den estimerte verdien av grunninfrastruktur som er benyttet til etablering av sonenøkkelsystemet, herunder avtaleverk, vedtekter, utvikling og etablering av databaseverktøy med videre.

Tilbyders forholdsmessige andel skal beregnes etter kostnadsprinsippene i kapittel 6.3. Tilbyder som etter etablering av sonenøkkelsystemet trer inn i en enkeltzone, skal dekke kostnader for produksjon av egne nøkler, faktiske kostnader for innlemming i datasystem med videre.

10. Uttreden av sonenøkkelsystemet eller enkeltsoner

Nkom kan etter postloven § 33 fjerde ledd nr. 2 fatte enkeltvedtak knyttet til kostnader ved uttreden av sonenøkkelsystemet.

Dersom en tilbyder senere trer ut av sonenøkkelsystemet eller en enkeltzone, vil den aktuelle tilbyderen ikke ha krav på å få tilbakebetalt allerede innbetalte midler. Dette gjelder for eksempel tilbyders tidligere innbetalte andel av etableringskostnader, kostnader for inntreden, sikkerhetsavgift, innbetalte andeler av estimerte nyinvesteringskostnader i en sone med videre.

Uttredende tilbyder har heller ikke rett til refusjon i tilfeller der nye tilbydere trer inn i den samme sonen senere.

Bakgrunnen for dette er at et kostnadsdekkende system ikke er ment å akkumulere midler til utbetalinger, men dekke de investeringer og kostnader som påløper i forbindelse med at det gis tilgang, og at systemet driftes av tilbyderne i fellesskap.

Dersom en tilbyder som trer ut av sonenøkkelsystemet eller en enkeltzone er ansvarlig for en situasjon som utløste behov for omkodning eller utskifting av sylindere eller lignende i en enkeltzone, skal tilbyderen dekke denne kostnaden også etter uttredden fra sonenøkkelsystemet eller en enkeltzone.

Uttreden av sonenøkkelsystemet eller av enkeltsoner kan skje på frivillig grunnlag eller utløses ved at Nkom vedtar tilbaketrekking av tillatelse, jf. postloven § 47 første ledd.

11. Elektroniske låssystemer

Nkom kan etter postloven § 33 fjerde ledd nr. 4 pålegge tilbyderne i sonenøkkelsystemet å tilrettelegge systemet slik at det blir mulig for gårdeiere å benytte elektroniske låssystemer.

Det vil være Administrators oppgave å legge til rette for etablering, utvikling og daglig drift av elektroniske låssystemer i sonenøkkelsystemet.

Låssystemene som brukes i sonenøkkelsystemet er gårdeierens eiendom. Gårdeiere har derfor rett til selv å investere i elektroniske låssystemer, det vil si sylindere og tilhørende nøkler som kan kodes om et uendelig antall ganger. Overgang til elektroniske låssystemer vil blant annet føre til høyere grad av sikkerhet, for eksempel ved at det vil være en lavere terskel for omkodning av elektroniske låssystemer, enn ved dagens system med fysiske nøkler.

Det finnes i dag en rekke ulike elektroniske låssystemer, som inneholder ulike funksjoner og er av ulik karakter. For at sonenøkkelsystemet skal kunne driftes tilstrekkelig kostnadseffektivt, og at det ikke skal skapes unødvendig store hindringer ved for mange ulike løsninger og operative systemer, skal Administrator kunne informere gårdeiere om ulike låssystemer det kan velges mellom. I valg av ulike låssystemer må Administrator ivareta både sonenøkkelsystemets og gårdeierens behov. Informasjon om hvilke låssystemer det kan velges mellom må gis til gårdeiere på egnet vis.

Administrator av sonenøkkelsystemet skal videre legge til rette for at gårdeier kan velge å oppgradere til elektroniske låssystemer ved neste utskifting av sylindere, ved å informere om forestående utskiftninger. Dersom gårdeier velger å investere i elektronisk låssystem samtidig som en sone likevel skal skiftes ut, begrenses kostnaden for gårdeier til prisdifferansen mellom mekaniske og elektroniske låssylindere. Dette innebærer at Administrator blant annet må innarbeide rutiner for å informere om forestående utskiftninger, samt hvilke elektroniske låssystemer det kan velges mellom. Administrator må kunne kreve at slik interesse meldes inn i tilstrekkelig tid før utskifting skal gjennomføres ettersom utskifting av sylindere kan være tidssensitivt.

Når elektroniske låssystemer inngår i sonenøkkelsystemet, vil Administrator ha ansvar for å gjøre nødvendige tilpasninger i sin daglige drift og administrasjon, som for eksempel oppdateringer av databaseverktøy.

Administrator skal også kunne ta beslutninger knyttet til den praktiske bruken av elektroniske låssystemer i sonenøkkelsystemet, for eksempel tildeling av koder til deltakende tilbydere.

Etter overgang til elektroniske låssystem vil kostnader ved omkoding følge de samme reglene for kostnadsfordeling som ved fysiske sonenøkler, jf. kapittel 8.

V. VEDTAK

På bakgrunn av ovennevnte, fatter Nkom vedtak om å gi PostNord tillatelse til å få tilgang til sonenøkkelsystemet som Posten i dag administrerer, jf. postloven § 33 annet ledd.

Nkom finner med hjemmel i postloven § 33 tredje og fjerde ledd at tillatelse gis under forutsetning av at forpliktelser knyttet til etableringen, forvaltning og drift, rutiner for sikker bruk og prinsipper for kostnadsfordeling, jf. kapittel IV 4-11, blir oppfylt.

På samme tid pålegges Posten, med hjemmel i postloven § 33 første ledd, å gi PostNord tilgang til sonenøkler som Posten i dag administrerer, se vedlagte vedtak av dags dato.

Vi presiserer at tillatelse kan trekkes tilbake dersom tilbydere ikke oppfyller kravene for tillatelse, jf. postloven § 47 om oppsigelse og tilbakekall.

VI. IKRAFTTREDELSE OG KLAGE

Nkom pålegger at arbeidet med etableringen av et felles sonenøkkelsystem starter omgående etter at vedtak er fattet og etableres **senest innen utgangen av 2021**. En fremdriftsplan oversendes Nkom innen 1. juni 2021. Deretter rapporteres det månedlig til Nkom om fremdriften, med 15. august 2021 som første rapporteringstidspunkt.

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Fristen for å klage er tre uker fra vedtaket mottas, jf. forvaltningsloven § 29. En eventuell klage rettes til Nkom, jf. forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Pål Wien Espen
direktør

Hans Jørgen Enger
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift

Mottakere:

POSTNORD AS, Postboks 6441 Etterstad, 0605 OSLO

Kopi til:

POSTEN NORGE AS, Postboks 1500 Sentrum, 0001 OSLO